ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **P. M.**, zastoupený opatrovníkem Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Praha 6, Šlejnická 1547/13, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, se sídlem Praha 6, Kaplanova 2055/4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 A 61/2018-44,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému opatrovníkovi žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **968 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 11. 6. 2018, č. j. KRPA-218349-13/ČJ-2018-000022, byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění; doba zajištění žalobce byla tímto rozhodnutím stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. Žalobce brojil proti tomuto rozhodnutí žalobou u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 A 61/2018-44, zamítl.

[2] Pokud jde o skutkový stav věci, městský soud vycházel z toho, že žalobci bylo pravomocným rozhodnutím žalované ze dne 17. 5. 2018, č. j. KRPA-183207-17/ČJ-2018-000022, uloženo správní vyhoštění, které se stalo vykonatelným dne 2. 6. 2018. Vzhledem k tomu, že žalobce povinnost uloženou tímto rozhodnutím nerespektoval, byl trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 10. 6. 2018, sp. zn. 8T 67/2018, odsouzen za maření výkonu rozhodnutí k trestu odnětí svobody v trvání 3 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 2 let a dále k trestu vyhoštění z území ČR na dobu 2 let. Téhož dne byla žalobci soudem vydána výzva k bezodkladnému opuštění území České republiky. Dne 11. 6. 2018 v 8:00 byl žalobce kontrolován hlídkou policie u stanice metra Opatov, neměl u sebe žádné doklady a byl v podnapilém stavu. Z provedené lustrace bylo zjištěno, že se žalobce nachází v evidenci nežádoucích osob, proto byl zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

[3] Žalobce v žalobě namítal, že se na území ČR nenacházel nelegálně, neboť obdržením výzvy soudu k vycestování získal provizorní krátkodobé pobytové oprávnění za účelem vycestování. S touto námitkou se městský soud neztotožnil. Uvedl, že žalobce pobýval na území neoprávněně na základě rozhodnutí o správním vyhoštění. Výzva obvodního soudu na této skutečnosti nic nemění, nemohla tedy žalobci žádným způsobem založit ani krátkodobý pobytový titul na území ČR. K povinnosti žalobce vycestovat na základě správního vyhoštění přibyla povinnost opustit území vyplývající z trestního příkazu, a to bezodkladně. Smyslem výzvy k vycestování je výkon trestu vyhoštění a povinností cizince je opustit území neprodleně poté, co mu byla výzva doručena. Předsedkyně senátu neposkytla žalobci přiměřenou lhůtu k obstarání jeho záležitostí podle § 350b trestního řádu; žalobce tedy měl opustit území prakticky ihned, tj. dne 10. 6. 2018. I přesto, že žalobce výzvu nerespektoval, obvodní státní zástupce nedal souhlas s jeho zadržením a navrhl jeho neoprávněný pobyt vyřešit jinak než v trestním řízení, neboť nelze říci, že by žalobce pobytem na území ČR trvajícím necelý den od vydání trestního příkazu trestní příkaz mařil.

[4] Proti tomuto rozsudku podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž odkazuje na důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Z obsahu kasační stížnosti je však zřejmé, že je namítán důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nesprávné posouzení právní otázky. Právní subsumpce kasačních důvodů pod konkrétní písmena § 103 odst. 1 s. ř. s. je nicméně záležitostí právního hodnocení věci kasačním soudem, a nejde proto o nedostatek návrhu, který by bránil jeho věcnému projednání (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003-50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS; všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti vesměs opakuje podstatnou část argumentace žalobní. Trvá na tom, že nebyly naplněny podmínky pro zajištění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neboť výzvou k vycestování mu vzniklo krátkodobé pobytové oprávnění k pobytu. Nad rámec žalobní argumentace dodal, že považuje za absurdní, že by mu mělo kdykoli po opuštění soudní budovy hrozit zajištění, ačkoli mu soud zjevně poskytl jistý prostor k dobrovolnému podrobení se uložené povinnosti. Bezodkladnost ve smyslu výzvy k opuštění území by podle stěžovatele měla mít své limity a tyto limity v žádném případě nelze vykládat v neprospěch jeho základního práva na osobní svobodu.

Stěžovatel považuje za neakceptovatelné rozdílné hodnocení jeho pobytu ze strany orgánů činných v trestním řízení a příslušného orgánu cizinecké policie. Městský soud podle stěžovatele zatížil napadený rozsudek nepřezkoumatelností, jelikož dospěl k nesprávnému závěru o naplnění podmínek aplikovatelnosti § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[7] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] S ohledem na způsob, jakým je v dané věci formulována kasační argumentace stěžovatele, je nutno nejprve připomenout, že řízení ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou, což platí i o řízení o kasační stížnosti. S výjimkami uvedenými v § 109 odst. 4, větě za středníkem s. ř. s., je tak Nejvyšší správní soud vázán důvody tvrzené nezákonnosti, uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.), a proto preciznost ve formulaci obsahu stížnostních bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti do značné míry předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudky tohoto soudu ze dne 14. 7. 2011, č. j. 1 As 67/2011-108, nebo ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54). Rozsudek krajského (zde městského) soudu je tak přezkoumáván v intencích žalobních námitek, se zřetelem k důvodům obsaženým v § 103 odst. 1 s. ř. s. Je také nutno zdůraznit, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tedy musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, sp. zn. 6 Ads 3/2003). Jinými slovy, „[u]*vedení konkrétních stížních námitek* [...] *nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem*.“ (rozsudek tohoto soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58).

[10] V posuzované věci stěžovatel v první části kasační stížnosti pouze doslovně opakuje část své žaloby, v níž namítal, že vydáním výzvy k opuštění území mu vzniklo „*provizorní a krátkodobé oprávnění k pobytu*“, a tedy, že se na území nezdržoval nelegálně. Obecně vzato, stěžovatelům nic nebrání zopakovat žalobní argumentaci v případech, kdy ji krajský soud dostatečně nevypořádal, směřuje-li taková argumentace k existenci kasačního důvodu ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (tedy nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí či jiné vadě řízení před krajským soudem). Tímto směrem nicméně kasační stížnost vedena není a Nejvyšší správní soud shledává vypořádání identické žalobní námitky (existence provizorního oprávnění k pobytu) za přezkoumatelné (případnou nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí by ostatně musel zohlednit *ex officio* – viz ustanovení § 109 odst. 4 věta za středníkem s. ř. s.). Nejsou-li však stěžovatelé spokojeni se skutkovým či právním posouzením věci, musí být z obsahu kasační stížnosti zřejmé, které konkrétní závěry krajského soudu pokládají za nedostatečné, respektive nesprávné,

a z jakého důvodu. Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci (což je i případ převážné části kasační stížnosti stěžovatele), je nutno na ni nahlížet jako na nepřípustnou, neboť se míjí s kasačními důvody uvedenými v § 103 s. ř. s. (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.).

[11] Ve zbývající části kasační stížnosti stěžovatel pouze doplňuje, že i v případě výzvy k bezodkladnému opuštění území podle § 350b trestního řádu, mu byl soudem poskytnut určitý prostor k jejímu dobrovolnému splnění; bezodkladnost ve smyslu citovaného ustanovení totiž musí mít jisté hranice. S touto argumentací se nelze ztotožnit. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 11. 2019, č. j. 6 Azs 155/2019-18, „[z]*ajištění za účelem správního vyhoštění lze aplikovat nezávisle na existenci lhůty stanovené soudem v rámci uložení trestu vyhoštění. Lhůta k vycestování stanovená v návaznosti na trest vyhoštění má samozřejmě relevanci, co se zjištěného skutkového stavu týče. Pokud by se ukázalo, že cizinec ji skutečně využívá k zařízení svého vycestování, a na rozdíl od svého předchozího jednání hodlá nyní rozhodnutí o trestu vyhoštění respektovat, jednalo by se o skutečnost rozhodnou pro posouzení toho, zda je zajištění v režimu zákona o pobytu cizinců za této situace skutečně nezbytné.*“ Ve věci nyní souzené předsedkyně senátu stěžovateli žádnou lhůtu k obstarání jeho záležitostí nestanovila; naopak, stěžovatel byl dne 10. 6. 2018 vyzván, aby „*po obdržení této výzvy z České republiky neprodleně vycestoval, a to IHNED*“. Stěžovatel však zcela evidentně neměl v úmyslu této výzvy uposlechnout, neboť následujícího rána byl nalezen hlídkou cizinecké policie v podnapilém stavu, vyžadujícím umístění na Protialkoholní záchytné stanici na Praze 8 (viz úřední záznam ze dne 11. 6. 2018, č. j. KRPA-218349-1/ČJ-2018-00022). Tato okolnost v žádném případě nesvědčí o reálné snaze stěžovatele obstarat si před odjezdem v co nejkratší lhůtě své záležitosti. Nejvyšší správní soud proto souhlasí s městským soudem, že byly naplněny podmínky pro zajištění stěžovatele podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

[12] Důvodnou neshledal Nejvyšší správní soud ani námitku stěžovatele, že právní hodnocení oprávněnosti jeho pobytu orgány činnými v trestním řízení se rozchází s tím, které učinila cizinecká policie. Stěžovatel tuto námitku podrobněji nerozvedl, pravděpodobně jí však míří k bodu 16 odůvodnění napadeného rozsudku, kde městský soud uvedl, že „[o]*bvodní státní zástupce pro Prahu 4 nedal souhlas se zadržením žalobce a navrhl jeho neoprávněný pobyt vyřešit jiným způsobem než v trestním řízení, neboť žalobce pobýval od trestního příkazu na území ČR pouze necelý den, tedy nelze říci, že by žalobce trestní příkaz mařil*“ (zvýraznění v citaci doplněno Nejvyšším správním soudem). Z uvedeného je zřejmé, že ani státní zástupce, jakožto orgán činný v trestním řízení, neměl pochyb o tom, že se stěžovatel na území ČR zdržuje neoprávněně a jeho právní názor na legálnost jeho pobytu se tedy v ničem neodlišoval od hodnocení žalované. Ostatně, jak uvedl Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozsudku č. j. 6 Azs 155/2019-18, nabytím právní moci rozsudku ukládajícího trest vyhoštění, případný pobytový titul zaniká; byla-li stanovena lhůta podle § 350 odst. 2 trestního řádu, nezakládá tato ani provizorní oprávnění k pobytu, na tuto dobu je trest vyhoštění *de facto* odložen (viz body [13] a [14] citovaného rozsudku). O neoprávněnosti pobytu stěžovatele v době jeho zajištění tedy nemůže být sporu.

[13] Stanovisko obvodního státního zástupce je pouze faktickým uplatněním zásady subsidiarity trestní represe vyjádřené v § 12 odst. 2 trestního zákoníku. Smyslem této zásady je postihovat prostředky trestního práva pouze taková jednání, která dosahují určité intenzity společenské škodlivosti, u nichž současně nepostačuje uplatnění odpovědnosti

podle jiných než trestních předpisů, zejména cestou občanského nebo správního práva. Shora uvedené vyjádření obvodního státního zástupce je tedy třeba interpretovat tak, že jednání stěžovatele nedosahovalo takové intenzity společenské škodlivosti pro to, aby je bylo třeba postihnout prostředky trestního práva (za maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 trestního zákoníku). Z tohoto důvodu státní zástupce nedal souhlas s postupem v intencích trestního řádu, tj. se zadržením stěžovatele jako podezřelého ze spáchání trestného činu dle § 76 odst. 1 trestního řádu, ale navrhl uplatnění prostředků mimotrestních. Takovým prostředkem se stalo právě zajištění stěžovatele podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Je tedy zřejmé, že mezi žalovanou a orgány činnými v trestním řízení neexistoval žádný rozpor v právním náhledu na chování stěžovatele v kontextu situace, v níž se nacházel.

[14] Ze všech shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Za podmínek vyplývajících z ustanovení § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji proto rozsudkem zamítl.

[15] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovanou, v jejím případě nebylo prokázáno, že by jí v souvislosti s tímto řízením vznikly náklady, které by překročily rámec běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává.
[16] V řízení před městským soudem byl stěžovateli ustanoven opatrovníkem advokát Mgr. Jindřich Lechovský. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2019, č. j. 8 Azs 1/2019-27, přitom platí, že ustanovil-li v řízení o žalobě krajský soud účastníku řízení opatrovníkem advokáta, je takto ustanovený opatrovník oprávněn jménem účastníka řízení podat kasační stížnost a zastupovat jej i v řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 140 odst. 2 občanského soudního řádu ve spojení s § 64 s. ř. s.). Ustanovený opatrovník učinil v řízení o kasační stížnosti jeden úkon právní služby, a to podání kasační stížnosti [písemné podání ve věci samé dle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)]. Za tento jeden úkon mu náleží mimosmluvní odměna ve výši 500 Kč [§ 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bodem 2. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Jelikož je ustanovený advokát plátcem DPH, zvyšuje se částka přiznané odměny podle ustanovení § 35 odst. 10 s. ř. s. o DPH ve výši 21 %, tj. o částku 168 Kč. Celková výše odměny ustanoveného opatrovníka tak činí 968 Kč. Tato částka bude Mgr. Jindřichu Lechovskému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2020

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu